

Brexit 2018

- Konsekvenser for Norden
- Britisk fagbevegelse og Labour
- Status for forhandlingene

Robert R. Hansen
Seksjonsleder - Europa
Landsorganisasjonen i Norge

PÅ
DIN
SIDE

Brexit og Norden

Ulik integrasjon og medlemskap:

EU
Sverige, Danmark og Finland

Euro
Finland

EFTA/EØS
Norge og Island

NATO
Norge, Island og Danmark

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 2 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Fri flyt av mennesker:

Sverige
100 000 vs 18 000

Danmark
30 000

Finland
10 000 vs 4400

Norge
18 000 vs 14 500

Island
2000 vs 800

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 3 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Handel - de største handelspartnerne:

Sverige (4)
Tyskland, Norge, USA og Storbritannia

Danmark (5)
Tyskland, Sverige, USA, Norge og Storbritannia

Finland (7)
Tyskland, Sverige, USA, Nederland, Kina, Russland og Storbritannia

Norge (1)
Storbritannia, Tyskland og Nederland

Island (2)
Nederland, Storbritannia, Tyskland og Spania

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 4 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Har Brexit påvirket den nasjonale debatten?

Sverige
66 prosent positive til medlemskap - 29 prosent ville stemt nei (2016)

Danmark
69 prosent positive til medlemskap - 18 prosent ville stemt nei (2016)
75 prosent positive til medlemskap (2017)

Finland
60 prosent positive til medlemskap (2017) 10 prosent negative til EU-medlemskap (2016)
78 prosent positive til EMU (2016)

Norge
56 prosent for EØS-avtalen - 27 prosent ville stemt nei (2017)
71 prosent mot EU-medlemskap (2017)

Island
56 prosent mot EU-medlemskap (2016)

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 5 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Felles utfordringer:

En alliert på vei ut - på godt og vondt
Integrasjonspolitik (suverenitetsavståelse)
Handelspolitikk
Forsvars- og sikkerhetspolitikk
Eurosamarbeidet
Indre marked, reguleringer og konkurranseevne

Må finne nye allierte
Tyskland, baltiske land, Nederland, Østerrike, Irland og Portugal

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 6 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Noen spesifikke utfordringer:

Medlemskap i EFTA og EØS-avtalen

Fordeling av fiskekvoter (Skottlands uavhengighet?)

Handel med varer og tjenester

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 7 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Hva kan bli de praktiske/økonomiske konsekvensene?

Økt kostander ved handel med varer:

Medlemskap	0 %
Myk Brexit	+ 3 %
Hard Brexit	+ 14 %

I 14 prosent ligger 3 % på tollbehandling, 3 prosent på reguleringer og tekniske standarder og 8 prosent på tolløkning

Copenhagen Economics på vegne av det danske utenriksdepartementet (2017)

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 8 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Hva kan bli de praktiske/økonomiske konsekvensene?

Reduksjon i eksport til Storbritannia - Danmark i 2030:

Medlemskap	0 %
Myk Brexit	- 10.6 %
Hard Brexit	- 34.9 %

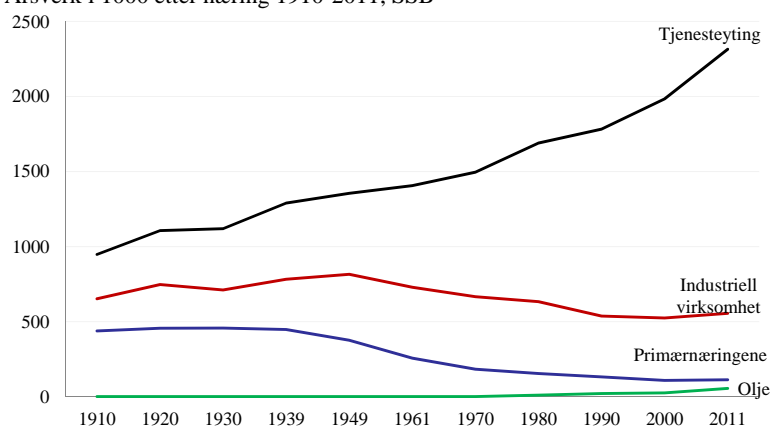
Copenhagen Economics på vegne av det dansk utenriksdepartementet (2017)

19.06.2018 | side 9 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Årsverk i 1000 etter næring 1910-2011, SSB

19.06.2018 | side 10 | Tittel på foredrag

Brexit og Norden

Tjenestehandel vil være viktig, men også vanskelig å løse gjennom en alternativ avtale

Sveriges handel med Storbritannia har økt fra 30 milliarder i 2012 til 50 milliarder i 2016

Jo færre byggesteiner desto større er risikoen for at nasjonale reguleringer og krav vanskeliggjør, fordyrer eller umuliggjør handel mellom landene.

Kommerskollegium for det svenske utenriksdepartementet (2016)

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 11 | Tittel på foredrag

Brexit, fagbevegelsen og Labour

Britisk fagbevegelse og Labour

TUC og de fleste forbundene var for Remain
Unntak var transport og næringsmiddel

Både TUC og Labour beskyldt for å komme for sent på banen

TUC (DEFS) var lenge for EFTA og EØS-medlemskap
Har måttet endre standpunkt underveis...

Labour ser ut til å følge TUC sine standpunkter

Både Labour og Toryene sliter med å balansere mellom Remain og Leave

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 12 | Tittel på foredrag

Brexit, fagbevegelsen og Labour

Britisk fagbevegelse og Labour

Unite var og er fremdeles for Remain
 Bedre å være innenfor å påvirke
 Bilindustriens suksess
 Ønsker nyvalg

Unison var for Remain, men er i dag nøytrale
 Målet er en best mulig avtale for medlemmene
 Ønsker en avtale som sikrer de samme rettigheter uten håndheving
 Bekymret for tilgangen til kvalifisert arbeidskraft
 Intern opposisjon som fortsatt ønsker Brexit

Nyvalg eller ny folkeavstemming?

Både TUC og Labour har kongress høsten 2018

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 13 | Tittel på foredrag

Brexit - hva er status

Forhandlingene pågår, men går for sakte

Avtale om overgangsordning er for dårlig på de vanskelige spørsmålene

Å forlenge utmeldingsperioden krever enstemmighet i EU

Kaotisk politisk landskap

Tiden er i ferd med å renne ut

PÅ
DIN
SIDE

19.06.2018 | side 14 | Tittel på foredrag